

AAK-001-001468

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May - 2016

History : Paper VIII

(History of India - 1605-1818)

(New Course) (Elective - I)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001468

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
(2) દરેક પ્રશ્નનો જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવો.

1 નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના જવાબ તમારી મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો : **20**

(પ્રત્યેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ)

(1) જહાંગીરના પિતાનું નામ શું છે ?

- (A) બાબર (B) હુમાયુ
(C) અકબર (D) શાહજહાં

(2) શાહજહાંએ કોની યાદમાં તાજમહાલ બંધાવ્યો હતો ?

- (A) જોધાબાઈ (B) ચાંદબીબી
(C) રઝિયા (D) મુમતાઝ

(3) ઔરંગઝેબ કયો સંપ્રદાય પાળતો હતો ?

- (A) શિયા (B) સુન્ની
(C) તબલગી (D) ખોજા

(4) મોગલવંશના પતન માટે કયું પરિબળ જવાબદાર હતું ?

- (A) ભાતૂવિગ્રહો (B) મરાઠા વિગ્રહો
(C) અંગ્રેજ-મરાઠા વિગ્રહો (D) ફ્રેંચ-મરાઠા વિગ્રહો

- (5) મોગલ વહીવટીતંત્રમાં ગૃહખાતાનો વડો કયા નામથી ઓળખાતો હતો ?
- (A) ખાને સામાન (B) વજીર
(C) મુહતસીબ (D) મીરબક્ષી
- (6) સાહિત્યકારોને પુરસ્કાર આપવાની પ્રથા કોણે શરૂ કરી હતી ?
- (A) બાબર (B) જહાંગીર
(C) શાહજહાં (D) અકબર
- (7) ગુરુમુખી લિપિની શોધ કોણે કરી હતી ?
- (A) ગુરુનાનક (B) ગુરુ અંગદદેવ
(C) ગુરુ અર્જુન (D) ગુરુ રામદાસ
- (8) શિવાજીને યુદ્ધકલા અને શાસનતંત્રનું જ્ઞાન આપનાર કોણ હતાં ?
- (A) શાહુજી (B) સ્વામી રામદાસ
(C) દાદાજી કોંડદેવ (D) યાદવરાવ
- (9) શિવાજીના પ્રધાનમંડળમાં કેટલા સભ્યો હતાં ?
- (A) ચાર (B) છ
(C) આઠ (D) દસ
- (10) શિવાજીના સમયમાં વહીવટમાં કયા ધોરણે પ્રમોશન મળતું હતું ?
- (A) ધર્મ (B) જ્ઞાતિ
(C) લાંચ (D) લાયકાત
- (11) બાજીરાવ -1લાના શાસનકાળનો સમય કયો હતો ?
- (A) ઈ.સ. 1700 થી 1800
(B) ઈ.સ. 1775 થી 1761
(C) ઈ.સ. 1758 થી 1707
(D) ઈ.સ. 1720 થી 1740

- (12) મસ્તાનીને કોની સાથે પ્રેમ હતો ?
- (A) માધવરાવ-1લા (B) બાજીરાવ-1લા
(C) રાઘોબા (D) નાના સાહેબ
- (13) પાણીપતનું ત્રીજું યુદ્ધ કોની વચ્ચે થયું હતું ?
- (A) મરાઠાઓ-અહમદશાહ અબદલી
(B) મરાઠાઓ-ટીપુસુલતાન
(C) બાબર-ઈબ્રાહીમ લોદી
(D) અકબર-હેમુ
- (14) માધવરાવ-1લાના સલાહકાર કોણ હતાં ?
- (A) રાઘોબા (B) શંભાજી
(C) વિશ્વનાથ (D) શાહુ
- (15) માધવરાવ-1લાનું અવસાન કઈ સત્તાના પતનનું મુખ્ય કારણ બન્યું ?
- (A) મરાઠાઓ (B) મોગલો
(C) તુર્કો (D) અંગ્રેજો
- (16) કયા યુદ્ધથી ભારતમાં બ્રિટિશ સત્તાનો પાયો નંખાયો ?
- (A) પ્લાસી (B) હલ્દીઘાટી
(C) પાણીપત (D) કલિંગ
- (17) ભારતમાં બ્રિટિશ સત્તાનો પાયો કોણે નાંખ્યો હતો ?
- (A) લોર્ડ વેલેસ્લી (B) લોર્ડ કોર્નવોલિસ
(C) રોબર્ટ ક્લાઈવ (D) હેસ્ટિંગ્સ
- (18) ઈ.સ. 1764માં કયું યુદ્ધ થયું હતું ?
- (A) તરાઈ (B) પાણીપત
(C) પ્લાસી (D) બક્સર

(19) લોર્ડ કોર્નવોલિસે કયા પુસ્તકની રચના કરી હતી ?

- (A) પ્રવદા (B) દાસ કેપિટલ
(C) સામાજિક કરાર (D) કોર્નવોલિસ કોડ

(20) લોર્ડ વેલેસ્લીની કઈ યોજના જાણીતી છે ?

- (A) કાયમી (B) હંગામી
(C) કલ્યાણકારી (D) સહાયકારી

2 મોગલ વહીવટીતંત્રનો પરિચય આપો. 10

અથવા

2 શિવાજીની કારકિર્દી અને સિદ્ધિઓનું ટૂંકમાં મૂલ્યાંકન કરો. 10

3 પેશ્વા બાજીરાવ પહેલાંની સિદ્ધિઓનું વર્ણન કરો. 10

અથવા

3 લોર્ડ કોર્નવોલિસના સુધારાઓ જણાવો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 8

- (1) શાહજહાં
(2) મોગલયુગનું કલા-સ્થાપત્ય

(અ) ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે એક) 8

- (1) પેશ્વા માધવરાવ-1લાની સિદ્ધિઓ
(2) લોર્ડ વેલેસ્લી

5 ટૂંકા ઉત્તરો લખો : (ગમે તે બે) 14

- (1) ઔરંગઝેબની ધાર્મિકનીતિ
(2) મરાઠાઓના પતનનાં કારણો
(3) પાણીપતનું ત્રીજું યુદ્ધ
(4) પ્લાસીનું યુદ્ધ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right indicate full marks.
(2) Write answers of all questions in main answer sheet.

1 Choose proper answers from given below M.C.Q. and write **20** in your answer book (1 mark of each question)

- (1) Who was the father of Jahangir ?
(A) Babar (B) Humayun
(C) Akbar (D) Shahjahan
- (2) In whose remembrance did Shahjahan build Taj Mahal ?
(A) Jodhabai (B) Chandbibbi
(C) Razia (D) Mumtaz
- (3) Which cult was Aurangzeb believe in ?
(A) Shiya (B) Sunni
(C) Tablagi (D) Khoja
- (4) Which factor is responsible for the downfall of Mughal Empire ?
(A) Battle for motherland
(B) Maratha conflict
(C) Britishers-Maratha conflict
(D) French-Maratha conflict
- (5) By which name the famous Home Minister in Mughal administration was known ?
(A) Khanesaman (B) Vajir
(C) Muhtasib (D) Mirbaxi
- (6) Who commenced the tradition of awarding literaries ?
(A) Babar (B) Jahangir
(C) Shahjahan (D) Akbar

- (7) Who founded the Gurumukhi script ?
 (A) Guru Nanak (B) Guru Angaddev
 (C) Guru Arjun (D) Guru Ramdas
- (8) Who taught Shivaji the knowledge of administration and war tactics ?
 (A) Shahuji (B) Swami Ramdas
 (C) Dadaji Konddev (D) Yadavrao
- (9) How many members were there in Shivaji's ministry ?
 (A) Four (B) Six
 (C) Eight (D) Ten
- (10) On what basis the promotion was given during the reign of Shivaji ?
 (A) Religion (B) Caste
 (C) Bribe (D) Qualification
- (11) What was the ruling time of Bajirao first ?
 (A) A.D. 1700 to 1800
 (B) A.D. 1775 to 1761
 (C) A.D. 1758 to 1707
 (D) A.D. 1720 to 1740
- (12) With whom Mastani had love ?
 (A) Madhavrao 1st (B) Bajirao 1st
 (C) Raghoba (D) Nana Saheb
- (13) The Third Battle of Panipat was fought between
 (A) Marathas – Ahmad Shah Abdali
 (B) Marathas – Tipusultan
 (C) Babar – Ibrahim Lodi
 (D) Akbar – Hemu
- (14) Who was the advisor of Madhavrao first ?
 (A) Raghoba (B) Sambhaji
 (C) Vishvanath (D) Shahu

- (15) What became an important factor behind the fall of the empire, after the death of Madhavrao ?
(A) Marathas (B) Mughals
(C) Turkis (D) Britishers
- (16) Which war lay the foundation of British Power in India ?
(A) Plassey (B) Haldighati
(C) Panipat (D) Kaling
- (17) Who was to lay the foundation of British Power in India ?
(A) Lord Wellesley (B) Lord Cornwallis
(C) Robert Clive (D) Hastings
- (18) Which war was fought in 1764 A.D ?
(A) Tarai (B) Panipat
(C) Plassey (D) Buxar
- (19) Give the name of book created by Lord Cornwallis.
(A) Pravda (B) Das Capital
(C) Social contract (D) Cornwallis code
- (20) Which plan is famous for Lord Wallesey ?
(A) Permanent (B) Temporary
(C) Welfare (D) Subsidiary

2 Describe the administration of Mughal empire. **10**

OR

2 Evaluate in short the career and achievements of Shivaji. **10**

3 Describe the achievements of Peshva Baji Rao first. **10**

OR

3 Explain the Reforms of Lord Cornwallis. **10**

- 4 (a) Write short notes : (any **one**) 8
(1) Shahjahan
(2) Art and Architecture during Mughal rule.
- (b) Write short notes : (any **one**) 8
(1) Achievements of Peshva Madhavrao first
(2) Lord Wellesley.
- 5 Write short answers : (any **two**) 14
(1) Religious Policy of Aurangzeb
(2) Causes of the downfall of Marathas
(3) Third battle of Panipat
(4) Battle of Plassey.
-